

2018 - 2022

JELŠAVA

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

E-PRO
OBCE-EPRO.SK

OBSAH

1. ÚVOD	3
1.1. Podstata komunitného plánovania sociálnych služieb	4
1.2. Legislatívne východiská	5
1.3. Hlavné princípy komunitného plánovania	6
1.4. Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania	7
1.5. Dokumenty nadväzujúce na tvorbu komunitného plánu	11
2. ANALYTICKÁ ČASŤ	19
2.1. Základná charakteristika územia	20
2.2. Sociodemografická analýza	20
2.3. Analýza poskytovateľov sociálnych služieb	31
2.4. Školstvo	36
2.5. Zdravotníctvo	36
3. STRATEGICKÁ ČASŤ	40
4. REALIZAČNÁ ČASŤ	44
4.1. Monitorovanie a hodnotenie	45
5. ZÁVER	46
5.1. Zhrnutie dosiahnutých výsledkov	47

PRÍHOVOR

Vážení spoluobčania a obyvatelia Jelšavy,

mesto Jelšava v zmysle zákona o sociálnych službách vypracovalo Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý analyzuje stav, hodnotí potreby a navrhuje priority pre rozvoj v tejto sfére. Každý z nás sa môže ocitnúť v nepriaznivej životnej situácii, kedy pomoc rodiny a blízkych nestačí a stáva sa odkázaný na sociálne služby. Pomocnú ruku vtedy poskytne aj mesto Jelšava a v komunitnom pláne nájdete kompletnú ponuku sociálnych služieb v našom meste. Tých, ktoré zabezpečujeme my, ale aj tých, ktoré poskytujú neverejní poskytovatelia. Komunitný plán je strategický dokument zameraný na najviac ohrozené cieľové skupiny obyvateľov ako sú seniori, zdravotne postihnutí, rodiny, deti, mládež a občania so spoločenskými problémami.

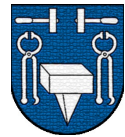
Okrem toho tento dokument obsahuje informácie o štruktúre nášho obyvateľstva, o školstve, zdravotníctve a vyhodnotenie dotazníkového prieskumu obyvateľov. Touto cestou by sme sa zároveň radi poďakovali všetkým, ktorí sa zúčastnili dotazníkového prieskumu a našli si čas na vyjadrenie svojho názoru.

Verím, že sa nám postupne v nasledujúcich rokoch podarí naplniť stanovené priority a zlepšiť tak život všetkých nás. Želám Vám príjemné chvíle strávené pri tomto materiáli a získavanie nových informácií, ktoré môžu byť užitočné pre skvalitnenie Vášho života a aj života Vašich príbuzných.

Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na jeho vypracovaní.

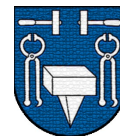
MVDr. Milan Kolesár
primátor mesta

ÚVOD

Úvodná časť **Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Jelšava** (ďalej len komunitný plán) obsahuje základné informácie o podstate komunitného plánovania, jeho legislatívnych východiskách, princípoch a aktéroch vstupujúcich do tohto procesu. Okrem toho sú tu uvedené stručné informácie o súvisiacich dokumentoch na európskej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni.

1.1 PODSTATA KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Komunitné plánovanie je jedna zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Jeho podstatou je získavať a vyhodnocovať názory obyvateľov žijúcich v meste Jelšava, vďaka ktorým je možné spracovať podkladové materiály pre rôzne oblasti verejného života. Ide o proces, ktorý pomáha v plánovaní a poskytovaní lepších a kvalitnejších služieb, ktoré budú znamenať skutočný prínos a zmenu v životoch ľudí.

Zmyslom komunitného plánovania je najmä aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným a koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mali byť odpovede na otázky typu:

- Aké sociálne služby v súčasnosti zabezpečuje Jelšava pre svojich obyvateľov?
- Aké druhy sociálnych služieb bude mesto rozvíjať a zabezpečovať a rozvíjať v horizonte 5 rokov?
- Aké sú názory obyvateľov (verejnosti) na sociálnu politiku mesta?

Metóda komunitného plánovania je považovaná za dobrý systém začiatku spolupráce a vzniku trvalejších partnerstiev v oblasti poskytovania sociálnych služieb a výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Princípy zastupiteľskej demokracie sú podporené najmä v zmysle zapojenia verejnosti do procesu formovania sociálnych služieb. V procese komunitného plánovania možno ako komunitu chápať verejnosť, čiže všetkých tých, ktorých sa daná oblasť dotýka. Komunita je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nielen k sebe navzájom, ale aj k miestu, kde žijú. Aby mohli obyvatelia uspokojovať svoje záujmy, potreby a nároky, musia spolupracovať s ďalšími ľuďmi. Ich záujmy a potreby sa môžu líšiť. Ľudia musia o svojich potrebách a záujmoch diskutovať, informovať sa o možných zdrojoch pre ich naplnenie a spoločne hľadať kompromisné riešenia, ktoré by aspoň čiastočne vyhovovali všetkým.

Cieľom komunitného plánovania je nájsť primeraný spôsob pomoci tým skupinám obyvateľov, ktorí sú odkázaní na sociálne služby.

Sociálna služba je odborná, obslužná alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopností fyzickej osoby viesť samostatný život a podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Hlavným nástrojom plánovania sociálnych služieb je dokument s názvom Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý definuje jednotlivé ciele a konkrétne aktivity smerujúce k dosiahnutiu dlhodobej vízie rozvoja sociálnych služieb v meste. Jeho úlohou je identifikovať sociálne problémy a zvoliť stratégiu ich riešenia s dôrazom na klienta, poskytovateľov služieb, technickej vybavenosti a pod. Výsledkom je strategický dokument, ktorý odzrkadľuje potreby a záujmy celej komunity. Do jeho tvorby by mala byť zapojená čo najväčšia skupina obyvateľov všetkých kategórií, aby mali všetci možnosť participovať a vyjadriť svoje záujmy. Len takýmto spôsobom sa tento strategický dokument stane plnohodnotným podkladom pre rozvoj sociálnych služieb.

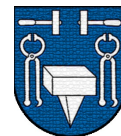
Vo všeobecnosti sa za cieľ komunitného plánovania sociálnych služieb považuje predovšetkým posilňovanie sociálnej súdržnosti. Za ďalší cieľ je možné označiť predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a izolácii ohrozených jedincov a skupín.

Posledným, nemenej dôležitým cieľom komunitného plánovania, je opätovné zaradenie jednotlivcov, ktorí stoja na okraji komunity, do spoločnosti. Títo jedinci v niektorých prípadoch predstavujú hrozbu pre komunitu alebo vyvolávajú strach či neistotu. (PhDr. Helena Woleková, 2004)

1.2 LEGISLATÍVNE VÝCHODISKÁ

Tento dokument je spracovaný podľa **Zákona č. 331/2017 o sociálnych službách s účinnosťou od 01. 01. 2018, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov**. Podľa tejto novely má komunitný plán obsahovať najmä:

- a. *analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku, vrátane vyhodnotenia finančných podmienok, materiálnych podmienok, priestorových podmienok a personálnych podmienok,*
- b. *analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku, vrátane spôsobu ich zabezpečenia výberom konkrétnych poskytovateľov týchto sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,*
- c. *analýzu sociologických údajov, demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,*
určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu

v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,

- d. časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu podľa konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity, tak aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec a vyšší územný celok na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,
- e. spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,
- f. podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

(Všetky informácie zo Zákona o sociálnych službách sa môžete dočítať tu: [Zákon č. 331/2017 Z.z z 29. novembra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní \(živnostenský zákon\) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov](#))

Sociálnou problematikou sa okrem toho zaoberá:

- Zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele,
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.

Do Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Jelšava boli zapracované všetky relevantné údaje a informácie zo sociálnej oblasti. V dokumente sú použité údaje od mesta, poskytovateľov sociálnych služieb, Štatistického úradu SR a ďalších zdrojov.

1.3 HLAVNÉ PRINCÍPY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Vypracovanie komunitného plánu by malo prebiehať podľa nasledujúcich základných princípov, ktoré boli zohľadnené aj pri tvorbe **Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Jelšava**:

- **Všetci sú si rovní**
 - Potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Rovnaký priestor musí byť venovaný názorom všetkých zúčastnených strán.

- **Zapájanie miestneho spoločenstva**
 - Rôzne metódy a formy oslovovania obyvateľov na spoluprácu. Príležitosť na vyjadrenie svojho názoru by mali dostať všetci obyvatelia obce bez ohľadu na ich sociálne postavenie a ďalšie špecifiká.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov**
 - Nesmie sa zabudnúť na spoluprácu s podnikateľmi, ktorí sa už v minulosti angažovali v tejto oblasti, na váhu práce dobrovoľníkov v sociálnych službách, na svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, susedskú výpomoc a pod.
- **Práca s informáciami**
 - Je potrebné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa zúčastňujú plánovania a odovzdávanie informácií verejnosti. V prípade pravidelného odovzdávania informácií bude možné očakávať relevantné pripomienky a podnety.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu je rovnako dôležitý, ako výsledný dokument**
 - Proces komunitného plánovania je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusiách s rôznymi osobami. Proces umožňuje, aby bol navrhnutý systém sociálnych služieb jedinečný, neopakovateľný a plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce**
 - Efektívna a dobre fungujúca spolupráca medzi všetkými účastníkmi prináša lepšie výsledky.
- **Kompromis priania a možností**
 - Výsledkom komunitného plánovania je nájdenie kompromisného riešenia medzi tým, čo sa chce a tým, čo je reálne dosiahnuť. Dôležitú rolu nezohrávajú len materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzuje, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať.

1.4 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Pre úspešnosť procesu komunitného plánovania sociálnych služieb je nutné, aby boli do procesu tvorby komunitného plánu zapojené nasledovné 3 hlavné skupiny účastníkov:

1. Zadávatelia sociálnych služieb

Ide o účastníkov komunitného plánovania, ktorým zákon ukladá povinnosť zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov územia, ktoré spadá pod jeho správu. V systéme slovenskej verejnej správy sú zadávateľmi sociálnych služieb práve obce a mestá. Mesto Jelšava rozhoduje o:

- potrebe zrealizovať komunitné plánovanie,
- subjekte, ktorý zabezpečil spracovanie komunitného plánu,
- zastupovaní poslancov v procese komunitného plánovania,

- finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
- termíne predloženia komunitného plánu zastupiteľstvu na schválenie.

Zadávatel služby od začiatku komunitného plánovania zverejňuje zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a výsledkoch plánovania.

2. Poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovateľmi sociálnych služieb môžu byť všetky nasledovné subjekty, ktoré spĺňajú podmienky stanovené Zákonom č. 331/2017 Z.z. z 29. novembra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov:

- fyzické osoby,
- podnikateľské subjekty,
- súkromné neziskové organizácie,
- organizácie zriadené obcou,
- organizácie zriadené samosprávnym krajom,
- organizácie zriadené štátom.

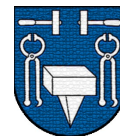
Postavenie všetkých poskytovateľských subjektov je v rámci komunitného plánovania rovnaké, t. j. ciele a zámery subjektov majú rovnakú váhu. Jednotliví poskytovatelia sociálnych služieb v meste Jelšava sú uvedení v časti Analýza poskytovateľov sociálnych služieb.

3. Užívatelia sociálnych služieb

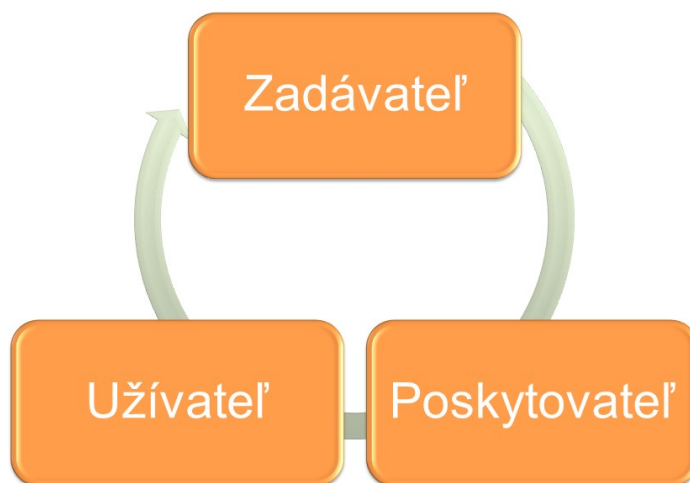
Užívateľom sociálnych služieb je každý, kto prijíma pomoc sociálnych služieb. Takisto sú to aj občania, ktorí pomoc sociálnych služieb prijímali v minulosti, alebo ju ešte len budú prijímať. Počas života sa môže stať užívateľom sociálnych služieb každý občan. Zámery a ciele užívateľov majú rovnaké alebo priam prioritné postavenie, ako zámery a ciele zadávateľov a poskytovateľov. V priebehu procesu komunitného plánovania by mal byť kladený dôraz na výber cieľových skupín.

Základnými cieľovými skupinami, pre ktoré by sa mali sociálne služby plánovať sú:

- seniori,
- rodiny s deťmi a mládež,
- nezamestnaní,
- marginalizované menšiny,
- zdravotne (telesne alebo duševne) znevýhodnené osoby a ich rodiny,
- osoby v nepriaznivej sociálnej situácii.

Účastníci procesu komunitného plánovania

Cieľovými skupinami Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Jelšava sú:

1. Rodina a matky s deťmi

V rámci tejto cieľovej skupiny komunitného plánovania sociálnych služieb sú zastúpené sociálne kategórie:

- matky s maloletými deťmi,
- viacdtné rodiny a mladé rodiny,
- neúplné rodiny,
- matky a ženy, ktoré sú obeťami domáceho násillia.

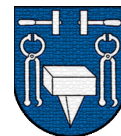
Z hľadiska početnosti je percentuálny stav tejto sociálnej skupiny a jej dlhodobý vývoj za sledované obdobie komunitného plánovania na celkovom percentuálnom pomere populácie komunity relatívne stabilizovaný. Očakáva sa však nárast počtu rómskych detí.

2. Sociálne ohrozené deti a mládež

V oblasti starostlivosti a poskytovania služieb pre túto cieľovú skupinu sú zastúpené sociálne kategórie:

- deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávané deti a mládež zo strany rodičov, nedostatočná úroveň záujmu a starostlivosti o výchovu, zabezpečovanie základných životných potrieb a pod.),
- deti ohrozené syndrómom CAN (týrané, zneužívané a zanedbávané deti),
- deti a mládež s poruchami správania a s tendenciami k asociálnemu správaniu,
- deti s problémom záškoláctva,
- "mladí dospelí" po ukončení ústavnej starostlivosti.

Presné údaje vo vzťahu k početnosti tejto skupiny pre mesto Jelšava nie sú, nakoľko sa štatisticky nezisťujú. Vývojovo sa však predpokladá nárast početnosti tejto sociálnej kategórie.

3. Občania so spoločenskými a sociálnymi problémami

Svojím zložením ide o najrozmanitejšiu cieľovú sociálnu skupinu, preto sú aj potreby, prístupy, formy a nástroje sociálnej pomoci tejto sociálnej skupine veľmi rôznorodé. Táto cieľová sociálna skupina pozostáva z niekoľkých základných skupín (prípadne ich kombinácií). Sociálne problémy týchto skupín sú spôsobené nedostatočnou mierou a možnosťou uspokojovania základných životných potrieb ako následkom ich sociálnej situácie, v ktorej sa z rôznych dôvodov (subjektívnych aj objektívnych) ocitli a ktorá spôsobuje ich sociálne vylúčenie. Spoločenské problémy niektorých týchto skupín sú podmienené odlišným spôsobom života a životným štýlom, ktorého prejavy sú veľakrát v antagonistickom protiklade so životným štýlom majoritnej populácie komunity a v rozpore s jej verejnou mienkou (v niektorých prípadoch aj v rozpore so zákonom). Do tejto sociálnej skupiny patria:

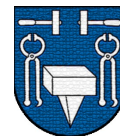
- obyvatelia bez prístrešia (bezdomovci),
- obyvatelia prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby,
- dlhodobo nezamestnaní obyvatelia,
- spoločensky neprispôsobiví obyvatelia (občania so sociálne patologickým správaním),
- závislí občania (látkové a nelátkové závislosti).

Okrem uvedených kategórií sa sem zaraďujú aj utečenci a odídenci z kultúrne odlišných krajín a etník. Ich markantnejší výskyt v komunite mesta Jelšava však nebol zatiaľ zaznamenaný. Početnú cieľovú skupinu potenciálnych klientov, ktorá si vyžaduje osobitnú pozornosť, analýzu a prístup, tvorí rómska komunita žijúca v meste Jelšava. Tá patrí medzi najviac ohrozené skupiny sociálnou exklúziou. Jej sociálnu situáciu už dlhodobo determinuje vysoká miera nezamestnanosti, najmä dlhodobej, závislosť na dávkach sociálneho systému, nízka úroveň vzdelania a bývania, nezodpovedný prístup k životu a požívanie návykových látok vo zvýšenej miere. Na území mesta Jelšava táto skupina obyvateľov žije integrovane v bytových domoch na sídliskách a rodinných domoch v rôznych častiach mesta. Tieto rodiny sú lepšie sociálne zabezpečené. Ide o skupinu občanov, ktorí majú ukončené základné, niektorí z nich aj stredoškolské vzdelanie. Ich počet je však veľmi nízky. Skupina Rómov v počte 73 žije aj v osade Kejdák, vzdialenej asi 4 km od mesta.

4. Obyvatelia so zdravotným postihnutím

Ide o skupinu obyvateľov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré je buď vrodené alebo získané úrazom alebo chorobou počas ontogenézy. Z hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do 5 základných kategórií:

- mentálne a psychické postihnutia,
- zmyslové postihnutia (zraku, sluchu a reči),
- postihnutia pohybového aparátu,
- kombinované postihnutia,
- ostatné postihnutia (mnohé majú charakter chronických, tzv. civilizačných ochorení).

Každá z uvedených kategórií postihnutí má rôzne sociálne dôsledky na život človeka, a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti. Občania so zdravotným postihnutím predstavujú významnú skupinu prijímateľov sociálnych služieb.

Z hľadiska početnosti je dlhodobý celkový stav sociálnej kategórie obyvateľov so zdravotným postihnutím relatívne stabilizovaný s výnimkou. Ich celkový podiel z počtu obyvateľov mesta Jelšava činí 4 %, čo je 130 obyvateľov vo všetkých vekových kategóriách.

5. Seniori

Služby určené cieľovej skupine seniorov sú poskytované obyvateľom, ktorí dosiahli vek rozhodujúci pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity. Ide o skupinu, ktorá nemá možnosť získať podporu a pomoc iným štandardným spôsobom (s pomocou rodiny) a je odkázaná na sociálne služby. Jej zloženie je napriek uvedenej charakteristike veľmi rôznorodé, závislé od individuálneho zdravotného stavu, sociálnych kontaktoch a vitality a životnom postoji každého jedinca. Celkovo je však možné charakterizovať túto skupinu uvedenými spoločnými znakmi:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku,
- nárast miery chorobnosti (zvýšený výskyt viacerých chronických ochorení a ich ďalší nárast s pribúdajúcim vekom) a tým aj závislosti na sociálnej pomoci,
- vdovstvo a vdovecstvo – strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny (strata dôchodku partnera ako druhého zdroja príjmov, problémy s nadmerným bytom a jeho platením, problém u mužov so starostlivosťou o domácnosť a pod.),
- existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity.

Z hľadiska početnosti ide o sociálnu kategóriu obyvateľov, ktorá má trvale a prirodzene tendenciu rasti premietajúcu sa do percentuálneho nárastu v porovnaní k ostatným kategóriám populácie komunity. V súčasnosti je to okolo 10 – 14 % populácie komunity mesta. To sa v ďalšom vývoji obdobia prejaví zvýšenou potrebou sociálnych služieb pre túto sociálnu skupinu.

1.5 DOKUMENTY NADVÄZUJÚCE NA TVORBU KOMUNITNÉHO PLÁNU

Nadradenými dokumentmi ku Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Jelšava sú dokumenty na európskej, národnej, regionálnej a lokálnej (miestnej) úrovni. Patria sem zmluvy, dohody a dokumenty, ktoré ovplyvňujú sociálnu politiku členských štátov až po tie, z ktorých vychádza priamo tento komunitný plán. Uvedené sú tu z dôvodu, aby si každý čitateľ mohol spraviť prehľad a vedel, aké všetky podporné dokumenty, ustanovujúce základné práva a priority v sociálnej oblasti existujú.

Zoznam súvisiacich hlavných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
Amsterdamská zmluva	Od r. 1997	Medzinárodná	<p>Ovplyvňuje proces tvorby sociálnej politiky v štátoch EU v nasledovných oblastiach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pracovné a životné podmienky v členských štátoch, v prípade poklesu pod akceptovateľnú úroveň, je EU schopná vynútiť si nápravu. • Znižovanie rodovej nerovnosti – stanovenie rovnakých podmienok pre rovnaký pracovný a spoločenský prístup k mužom a ženám, najmä z hľadiska platového odmeňovania. • Oblasť - práca maloletých a ich ochrana pri práci, organizácia pracovného času, hromadné prepúšťanie či povinnosti zamestnávateľa voči zamestnancovi. • Uplatnenie princípu voľného pohybu osôb aj na migrantov v rámci EÚ.
Lisabonská zmluva	Od r. 2000	Medzinárodná	<p>Program na zvýšenie ekonomickej moci vo svete prostredníctvom zvýšenia konkurencieschopnosti EU, ktorý obsahuje nasledujúce priority:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znižovanie nezamestnanosti vekovej skupiny 15 - 64 rokov. • Oblasť sociálnej inklúzie. • Zamestnanosť žien (minimálne 60 %). • Zamestnanosť starších ľudí – obyvateľov v pred dôchodkovom veku 55 - 64 rokov. • Starostlivosť o deti prostredníctvom predškolských zariadení.
Dohovor o ochrane ľudských práv a	Od r. 1950	Medzinárodná	<p>Zaväzuje jednotlivé štáty, aby poskytovali ochranu práv a slobôd jednotlivcom a poskytuje jednotlivcom procesné nástroje na priame uplatnenie takto</p>

Zoznam súvisiacich hlavných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
základných slobôd			zaručených práv a slobôd voči štátu prostredníctvom Európskeho súdu pre ľudské práva.
Dohovor o právach dieťaťa	Od r. 1989	Medzinárodná	Upravuje právnu ochranu detí na celom svete, podpísaný vo všetkých krajinách sveta okrem USA a Somálska. 3 základné body: <ul style="list-style-type: none"> • Právo participácie na rozhodovaní vo veciach, ktoré sa ich týkajú. • Ochrana detí pred akýmkoľvek skutkami, ktoré by mohli porušiť ich práva. • Zabezpečenie ochrany práv detí pred ich narušeniami.
Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím	Od r. 2006	Medzinárodná	Jeho cieľom je presadzovať, ochraňovať a zabezpečiť plnohodnotný a rovný výkon ľudských práv a základných slobôd pre všetky osoby so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich dôstojnosti bez akejkoľvek diskriminácie na základe zdravotného postihnutia.
Európska sociálna charta	Od r. 1961	Medzinárodná	Obsahuje minimálne sociálne práva, ktoré musia členské štáty Rady Európy (všetky tieto štáty sú zároveň členmi EÚ) implementovať do svojej legislatívy. Ide teda o spoločné minimálne štandardy vo všetkých krajinách EÚ.
Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR	2014 – 2020	Národná	Obsahuje 2 hlavné ciele: <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšenie miery zamestnanosti vekovej skupiny 20 – 64 rokov na 72 % do roku 2020 (zo 65 % v rokoch 2011 až 2013). • Zníženie podielu obyvateľov, ktorí sú ohrození chudobou a soc. využívaním na 17,2 % do roku 2020 (z 20,5 % v roku 2012).

Zoznam súvisiacich hlavných koncepcných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
na roky 2014-2020			
Národný program reforiem	Od r. 2015	Národná	<p>Obsahuje nasledujúce ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Účinnnejšie riešiť dlhodobú nezamestnanosť prostredníctvom poskytovania aktivačných opatrení - druhej šance na vzdelávanie a individuálne prispôbeného kvalitného odborného vzdelávania. • Zvýšenie kapacity verejných služieb zamestnanosti pre správu prípadov. • Zlepšenie stimulov v oblasti zamestnanosti žien - zlepšiť poskytovanie zariadení starostlivosti o deti, najmä pre deti do troch rokov. • Inklúzia marginalizovanej rómskej menšiny - napr. prostredníctvom inkluzívneho vzdelávania.
Národné priority rozvoja sociálnych služieb	2015 - 2020	Národná	<p>Obsahuje nasledujúce ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečovanie realizácie práva občana na poskytovanie sociálnych služieb. • Zabezpečovanie dostupnosti sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity. • Zabezpečenie rozvoja sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s koncentráciou generačne reprodukovanej chudoby. • Zvýšenie dostupnosti komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodiny, ktoré sa starajú o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobslužných činnostiach. • Deinštitucionalizácia sociálnych služieb.

Zoznam súvisiacich hlavných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
			<ul style="list-style-type: none"> • Presadzovanie princípu integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti. • Zavádzanie systému zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.
Akčný plán rozvoja okresu Revúca	-	Regionálna	<p>Pre mesto Jelšava z akčného plánu okresu Revúca, na území ktorého sa Jelšava nachádza, pre mesto vyplýva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie Krízového strediska pre matky s deťmi v spolupráci s Evanjelickou cirkvou augsburgského vyznania najmä pre ženy vystavené domácemu násiliu. Ide o rozšírenie portfólia sociálnych služieb, ktoré v okrese nie sú poskytované. Zriaďovateľom bude mesto Jelšava.
Komunitný plán sociálnych služieb mesta Jelšava	2016 - 2020	Lokálna	<p>V predchádzajúcom KPSS mesta, z ktorého aktualizácia súčasného dokumentu vychádza, sú definované nasledujúce ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozšíriť sieť sociálnych služieb a zvýšiť efektivitu poskytovania služieb v komunite mesta. • Zriadiť krízové stredisko pre matky s deťmi. • Podporiť rozvoj sociálnej ekonomiky. • Zriadiť denný stacionár pre seniorov.
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta	2016 - 2020	Lokálna	<p>V rámci hlavného strategického dokumentu mesta Jelšava sú v rámci rozvoja sociálnej oblasti definované nasledujúce opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj služieb obyvateľstvu - rozvoj zdravotných a sociálnych služieb. • Podpora sociálne odkázaných rodín a občanov. • Podpora aktivít v oblasti marginalizovaných rómskych komunití.

ZOZNAM SÚVISIACICH HLAVNÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
Územný plán mesta Jelšava	Od r. 2015 (Zmeny a doplnky)	Lokálna	V prípade budovania novej sociálnej infraštruktúry musia byť všetky objekty a plochy v súlade s platným Územným plánom mesta Jelšava

ZOZNAM SÚVISIACICH VEDĽAJŠÍCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

ZOZNAM SÚVISIACICH VEDĽAJŠÍCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím	2014 - 2020	Národná	Základným cieľom dokumentu je prostredníctvom definovaných úloh a opatrení zabezpečiť dosahovanie pokroku v oblasti ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím uznaných Dohovorom a pokroku pri ich používaní.
Národný program aktívneho starnutia	2014 - 2020	Národná	Dokument zameraný na podporu ľudských práv starších osôb cestou ich aktivizácie prostredníctvom verejných podporných politík (politiky v oblasti zamestnanosti a zamestnateľnosti starších, politiky v oblasti podpory ich celoživotného vzdelávania, občianskych a sociálnych aktivít mimo formálneho trhu práce, podpory ich nezávislosti, dôstojnosti, ekonomickej a sociálnej bezpečnosti, vrátane ochrany pred zlým zaobchádzaním vo všetkých spoločenských sférach a vzťahoch.
Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu	2014 - 2019	Národná	Obsahuje nasledujúce ciele: <ul style="list-style-type: none"> • Posilniť právny a inštitucionálny rámec za účelom uznania práv žien a ich ochrane proti všetkým formám násilia proti ženám a zabezpečiť, aby štátne orgány,

ZOZNAM SÚVISIACICH VEDĽAJŠÍCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
násilia na ženách			<p>vrátane súdnych orgánov konajúcich v mene štátu, konali v súlade s týmto záväzkom žien.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečiť rýchlu, efektívnu a dostupnú pomoc všetkým ženám, ktoré sú vystavené násiliu alebo hrozbe násilia a to s ohľadom na špecifické potreby, ktoré z ich situácie vyplývajú. • Zabezpečiť kvalitnú a efektívnu pomoc pomocou štandardizovaných postupov pre pomáhajúce profesie a orgány činné v trestnom konaní. • Zabezpečiť rodovo citlivé vzdelávanie všetkých pomáhajúcich profesií a zainteresovaných subjektov v oblasti prevencie a eliminácie násilia na ženách. • Predchádzať vzniku násilia a akejkoľvek situácii, ktorá prispieva k vzniku a tolerancii násilia. • Vytvoriť dostatočnú poznatkovú bázu o výskyte a rôznych aspektoch násilia na ženách. • Prijatť všetky potrebné legislatívne a iné opatrenia na náležité predchádzanie, vyšetrowanie, trestanie a poskytnutie odškodnenia za skutky násilia voči ženám na pracovisku.
Národná stratégia na ochranu detí pre násilím	Od r. 2014	Národná	<p>Obsahuje nasledujúce ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoriť Národný koordinačný rámec pre riešenie násilia páchaného na deťoch. • Zabezpečiť systematické monitorovanie a hodnotenie systémov ochrany detí pred násilím. • Predchádzať inštitucionálnemu a systémovému porušovaniu práv dieťaťa. • Zabezpečiť profesionalitu a kvalitu výkonu politik. • Zvyšovať informovanosť o problematike násilia páchaného na deťoch.

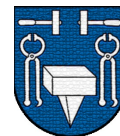

ZOZNAM SÚVISIACICH VEDĽAJŠÍCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
Národná stratégia zamestnanosti	Do roku 2020	Národná	Nadrezortný dokument, ktorý aj s príspevom sociálnych partnerov, samospráv a odbornej verejnosti prináša riešenia pre podporu rastu zamestnanosti. Hlavným cieľom stratégie je, okrem dosiahnutia 72 %-nej zamestnanosti, aj zlepšenie životných podmienok pracujúcich ľudí. Okrem toho by mala prispieť k účelnejšiemu využívaniu finančných zdrojov určených na podporu zamestnanosti.
Stratégia SR pre integráciu Rómov	Do roku 2020	Národná	Snaha o integráciu Rómov predovšetkým v 4 hlavných oblastiach: <ul style="list-style-type: none"> • Vzdelanie • Zamestnanosť • Zdravotná starostlivosť • Bývanie

ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť obsahuje informácie o sociálnej stránke mesta Jelšava. Samostatná pozornosť je venovaná demografickej analýze, ktorá obsahuje podrobné výstupy a informácie o štruktúre obyvateľstva. Ďalšie časti sú venované analýze poskytovateľov sociálnych služieb, školstva a zdravotníctva. Súčasťou analytickej časti je aj vyhodnotenie dotazníkového prieskumu obyvateľov a poskytovateľov sociálnych služieb. Zhodnotenie analytickej časti bolo premietnuté do SWOT analýzy, ktorá sumarizuje silné a slabé stránky, ako aj príležitosti a ohrozenia mesta Jelšava.

2.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

Mesto Jelšava leží v južnej časti stredného Slovenska v Banskobystrickom kraji. Jelšava sa rozprestiera na rozhraní Slovenského rudohoria a Slovenského krasu. Je mestom s bohatou baníckou a železiarskou tradíciou ako i remeselnou výrobou. Mesto sa nachádza na medzinárodnej turistickej trase Gotická cesta. Mesto sa nachádza v spádovom území okresného mesta Revúca, ktoré je vzdialené od mesta približne 12 km. Výmera katastrálneho územia je 4679 ha, z toho intravilán 296 ha, extravilán 4383 ha, územie katastra mesta sa nachádza v priemere nadmorskej výške od 258m.n.m..

Katastrálne územie mesta Jelšava obklopujú katastrálne územia obcí:

- Kameňany, Prihradzany a Gemerské Teplice z južnej strany,
- Gočaltovo a Ochtiná z východnej strany,
- Magnezitovce, Chyžné a Lubeník zo severnej strany,
- Turčok a Nandraž zo západnej strany.

2.2 SOCIODEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

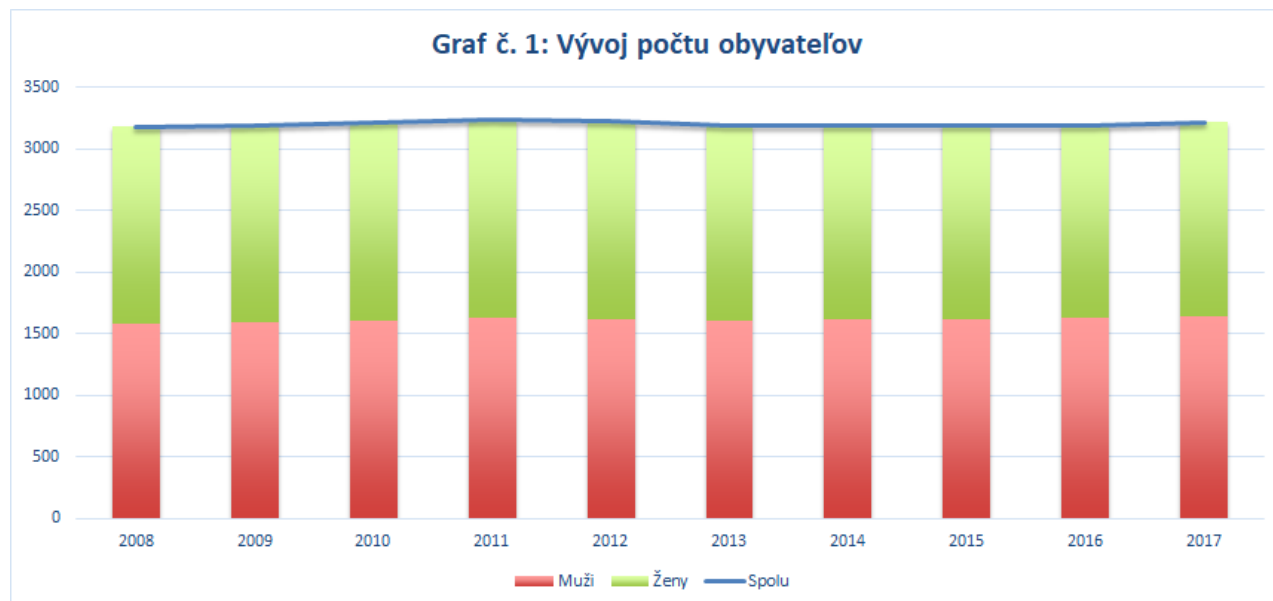
Sociodemografická analýza je zameraná na sumarizáciu údajov o vývoji, štruktúre a začlenení obyvateľstva podľa viacerých ukazovateľov.

2.2.1 DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE

2.2.1.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Vývoj počtu obyvateľov v meste Jelšava bol sledovaný od roku 2008, kedy bol ich počet presne 3178 (hodnoty sú uvádzané vždy k 31. 12. daného roku). Ich počet bol kolísavý s postupným rastom, rozdiel od roku 2008 po rok 2017 bol zaznamenaný nárast o 38 obyv., (1,2 %).

V grafe je možné vidieť aj pomer medzi mužskou a ženskou populáciou, ktorý bol veľmi vyrovnaný rozdiel medzi kategóriami cca 20 obyvateľov, z toho v posledných rokoch prevažovala mužská populácia. Z tohto pohľadu ide o priaznivý demografický vývoj.

VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV V ROKOCH 2008 AŽ 2017

Rok	Počet obyvateľov
2008	3178
2009	3190
2010	3213
2011	3235
2012	3224
2013	3189
2014	3191
2015	3191
2016	3194
2017	3216

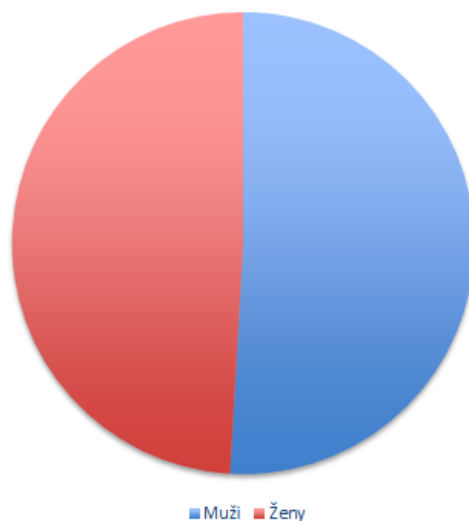
▲ Zdroj: Štatistický úrad SR

2.2.1.2 ROZDELENIE OBYVATEĽSTVA PODĽA POHLAVIA

Podľa posledných dostupných údajov mala v meste miernu prevahu mužská populácia, a to v pomere 50,9 % ku 49,1 %.

Graf č. 2: Rozdelenie obyvateľstva podľa pohlavia

ROZDELENIE OBYVATEĽSTVA PODĽA POHLAVIA V ROKU 2017

Pohlavie	Počet obyvateľov
Muži	1637
Ženy	1579

▲ Zdroj: Štatistický úrad SR

2.2.1.1 PRÍRASTOK/ÚBYTOK OBYVATEĽOV

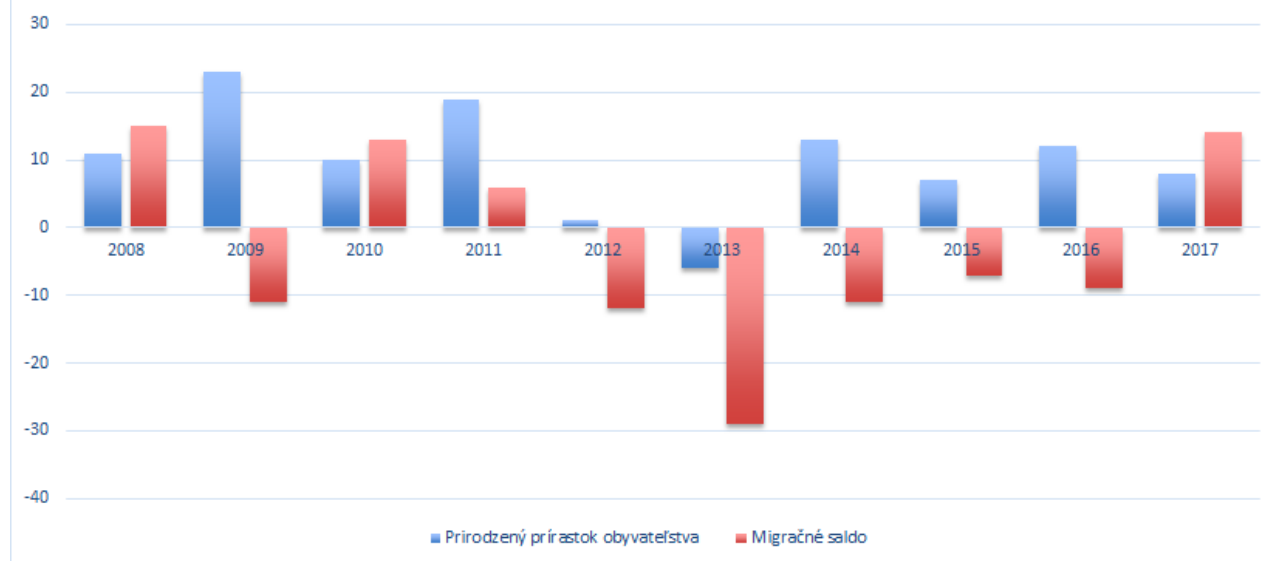
V rámci demografickej analýzy je dôležité sledovať 3 základné ukazovatele: prirodzený prírastok/úbytok, migračné saldo a celkový prírastok/úbytok obyvateľov. Tieto údaje boli v meste Jelšava sledované za posledných 10 rokov: 2008 - 2017.

Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva za jeden kalendárny rok predstavuje rozdiel živonarodených a zomrelých. Z nižšie uvedeného grafu č. 3 vyplýva, že vývoj mal pozitívny charakter okrem roku 2013 kedy bol úbytok obyvateľstva. V priebehu sledovaných rokov bol zaznamenaný prírastok obyvateľstva, ktorý aj v poslednom sledovanom roku narástol o 8 obyvateľov.

Migračné saldo ako ďalší dôležitý ukazovateľ predstavuje počet prisťahovaných/vystáňovaných obyvateľov za jeden kalendárny rok. Migračné saldo malo za celé sledované obdobie kolísavý charakter, väčšinou len záporné hodnoty na štyri výnimky. V poslednom sledovanom roku 2017 bolo prisťahovaných 14 obyvateľov.

Graf č. 3: Prirodzený prírastok/úbytok a migračné saldo

Celkový prírastok je vypočítaný ako súčet prirodzeného prírastku a migračného salda za daný kalendárny rok. Celkový prírastok v sledovanom období bol primárne len v kladných hodnotách okrem rokov 2012 a 2013. Najväčšie nárasty obyvateľstva boli zaznamenané v rokoch 2008, 2011 a v poslednom sledovanom roku 2017 kedy bol nárast len o 22 obyvateľov (12 muži; 10 ženy). Tieto hodnoty sú spôsobené hlavne migráciou obyvateľstva a odlivom mladých obyvateľov z miest do menších okolitých obcí alebo priamo za prácou, tento trend je aktuálne na celom území Slovenska.

Graf č. 4: Celkový prírastok obyvateľstva

PRÍRASTOK/ÚBYTOK OBYVATEĽOV V ROKOCH 2008 AŽ 2017

Rok	Prírodný prírastok alebo úbytok	Prírastok alebo úbytok sťahovaním	Celkový prírastok alebo úbytok
2008	11	15	26
2009	23	-11	12
2010	10	13	23
2011	19	6	25
2012	-1	-12	-13
2013	6	-29	-23
2014	13	-11	2
2015	7	-7	0
2016	12	-9	3
2017	8	14	22

▲ Zdroj: Štatistický úrad SR

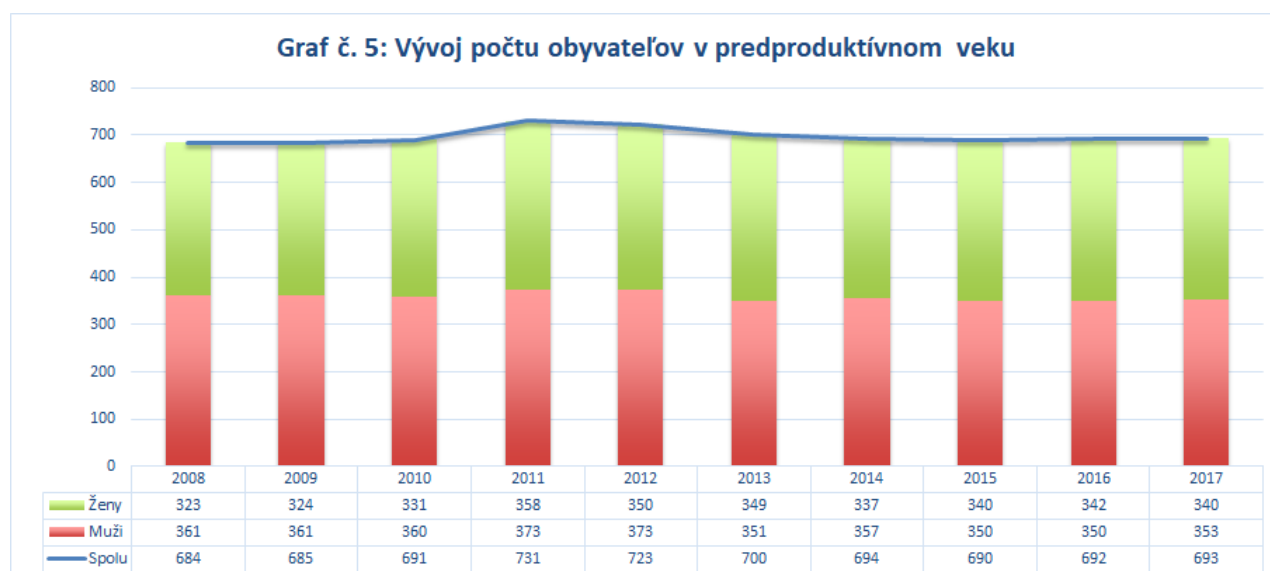

2.2.1.1 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

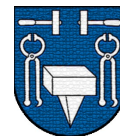
Veková štruktúra obyvateľov bola taktiež sledovaná za posledných 10 rokov (2008 - 2017). Delí sa do 3 základných kategórií:

- **Predproduktívna: 0 - 14 rokov (vrátane)**
- **Produktívna: 15 - 64 rokov**
- **Poproduktívna: 65 a viac rokov**

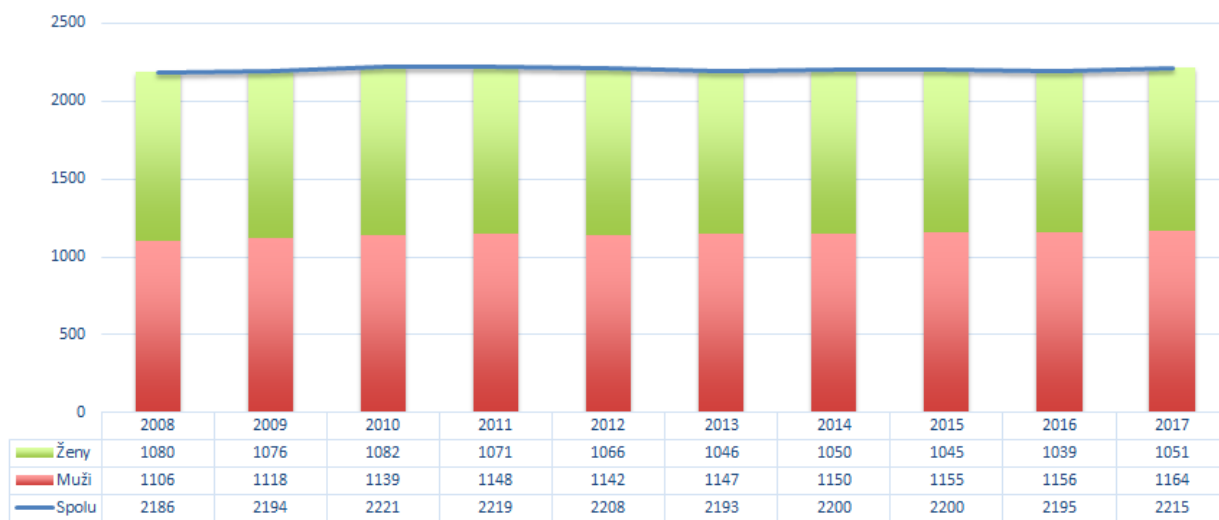
V predproduktívnej zložke, teda detí do 14 rokov (vrátane) bol zaznamenaný kolísavý vývoj počas celého sledovaného obdobia (graf č. 5). Minimum v počte detí do 14 rokov bolo v roku 2008 (684 detí), v poslednom sledovanom roku 2017 bol zaznamenaný nárast za celé sledované obdobie len o 9 detí. Vzhľadom na to, že táto zložka populácie je budúcim ekonomicky aktívnym obyvateľstvom, je to veľmi pozitívna informácia.

Druhá kategória je najpočetnejšia a tvorí ju ekonomicky aktívne obyvateľstvo (graf č. 6). V tejto kategórii obyvateľov bol zaznamenaný pozitívny vývoj. Od začiatku sledovaného obdobia počet obyvateľov v produktívnom veku bol kolísavý približne 2202 obyvateľov.

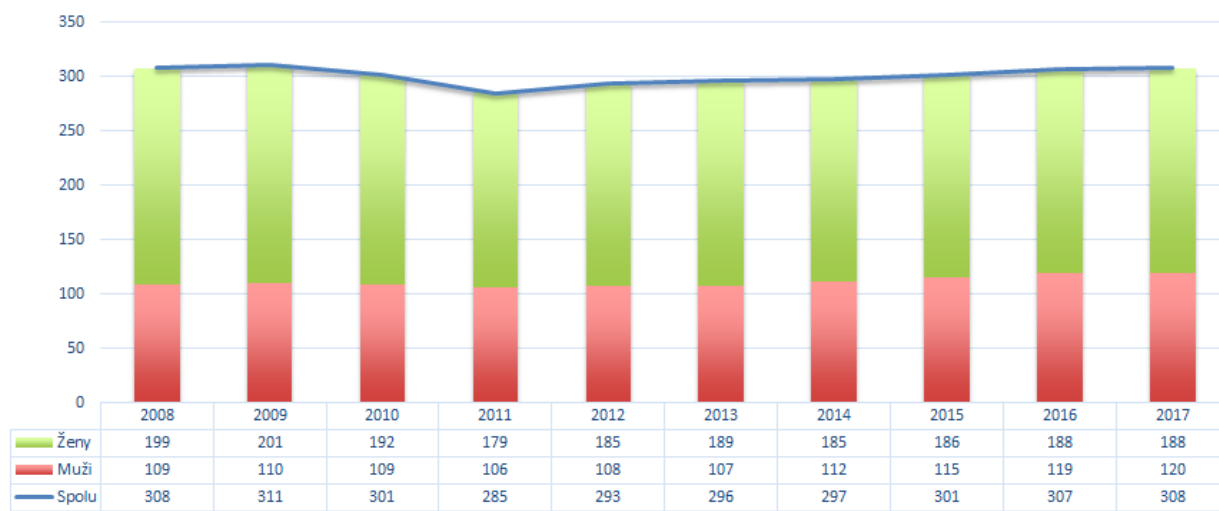

Graf č. 6: Vývoj počtu obyvateľov v produktívnom veku

Do tretej kategórie (obyvatelia v poproduktívnom veku) spadajú seniory a dôchodcovia. V tejto kategórii je možné sledovať postupný nárast od roku 2011 (graf č. 7), čo odzrkadľuje negatívny vekový vývoj v podobe starnutia populácie. Nejde len o prípad tohto mesta, ale tento trend je možné pozorovať na väčšine územia Slovenska a aj celej Európy.

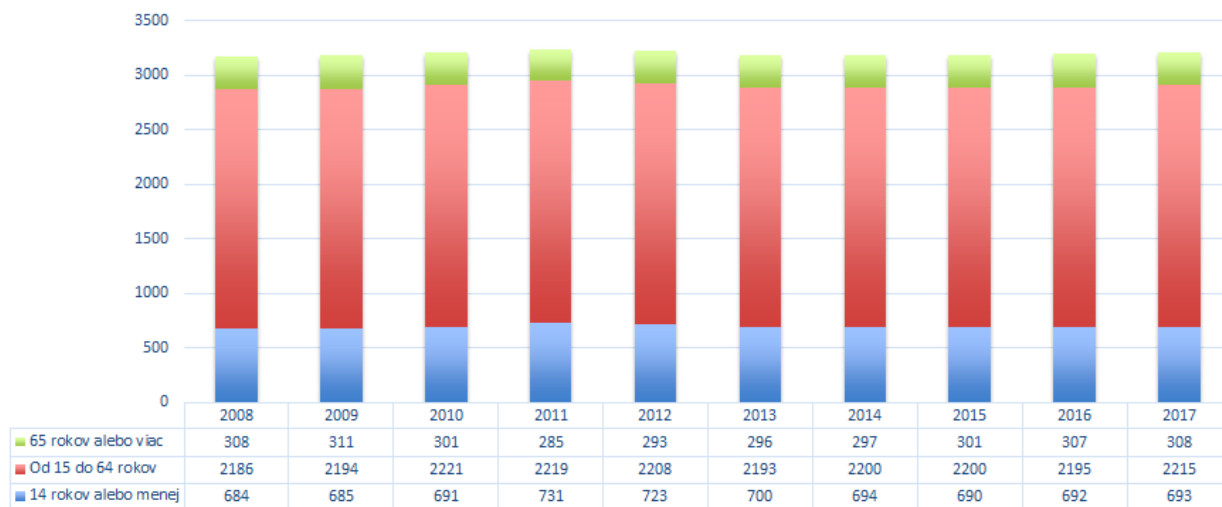
Graf č. 7: Vývoj počtu obyvateľov v poproduktívnom veku

V nižšie uvedenej tabuľke a grafe č. 8 je možné vidieť porovnanie počtu obyvateľov v jednotlivých kategóriách.

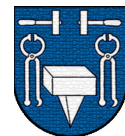
Graf č. 8: Vývoj vekovej štruktúry a ich podiel v 3 hlavných skupinách

V strome života (graf č. 9) je vidieť dôležité demografické ukazovatele pre plánovanie rozvoja sociálnych služieb v území. Trend vývoja týchto skupín poukazuje na to, že je potrebné riešiť sociálne zabezpečenie pre seniorov (65 rokov a viac). Príčinou je primárne pokles pôrodnosti, ktorý je zaznamenaný nielen na Slovensku, ale aj v celej Európe a k tomu predlžovanie strednej dĺžky života. Celé sa to aj odráža v rodovej nerovnosti pri úmrtí, kde celkovo narastá populácia žien v poproduktívnom veku.

Tabuľka - Podrobná veková štruktúra

	Muži	Ženy
4 roky alebo menej	101	99
Od 5 do 9 rokov	121	123
Od 10 do 14 rokov	131	118
Od 15 do 19 rokov	124	99
Od 20 do 24 rokov	124	99
Od 25 do 29 rokov	125	151
Od 30 do 34 rokov	144	129
Od 35 do 39 rokov	127	89
Od 40 do 44 rokov	119	107
Od 45 do 49 rokov	101	99
Od 50 do 54 rokov	112	96
Od 55 do 59 rokov	95	82
Od 60 do 64 rokov	93	100

Od 65 do 69 rokov	57	62
Od 70 do 74 rokov	27	43
Od 75 do 79 rokov	20	37
Od 80 do 84 rokov	7	28
Od 85 do 89 rokov	5	13
Od 90 do 94 rokov	4	5

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV V ROKU 2017

Pohlavie	Predproduktívna zložka	Produktívna zložka	Poproduktívna zložka
Muži	353	1164	120
Ženy	340	1051	188

▲ Zdroj: Štatistický úrad SR

Údaje potrebné pre komunitné plánovanie sociálnych služieb - obec Jelšava (údaje k 31.12.)

Počet obyvateľov v hmotnej núdzi	2014	2015	2016	2017
Spolu	767	673	580	493
Žiadateľ	318	262	233	202
Partner	121	103	83	66
Nezaopatrené dieťa	299	272	244	212
Zaopatrené dieťa do 25 rokov	29	36	20	13
Dieťa nad 25 rokov	0	0	0	0

Počet obyvateľov poberajúcich príspevky na kompenzáciu ŽZP	2014	2015	2016	2017
Spolu	98	98	95	95
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - dieťa	29	25	23	25
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygiena alebo opotrebovanie	83	86	83	82
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - prevádzka OMV	10	9	11	12
PP na osobnú asistenciu	1	1	1	1
PP na úpravu rodinného domu	1	1	1	0

Počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov	2014	2015	2016	2017
UoZ	519	499	420	313

Počet držiteľov preukazu ŽZP	2014	2015	2016	2017
	97	109	122	133
Preukaz FO s ŽZP	48	54	61	66

Preukaz FO s ŤZP-S	49	55	61	67
---------------------------	----	----	----	----

<i>Počet poberateľov a opatrovaných osôb - príspevok na opatrovanie</i>	2014	2015	2016	2017
Počet poberateľov	32	33	30	27
Počet opatrovaných	32	33	30	28

2.3 ANALÝZA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Sociálne služby sú prioritne určené ohrozeným a znevýhodneným osobám v našej spoločnosti. Pre lepšiu adresnosť sociálnych služieb a prehľad bolo zadaných 5 skupín obyvateľov, pre ktorých sú sociálne služby zabezpečované:

2.3.0.1 RODINY A MATKY S DEŤMI

Sociálne služby poskytované tejto cieľovej skupine nie sú zabezpečené v dostatočnej miere. V meste Jelšava, ani v regióne sa nenachádza zariadenie, ktoré by poskytovalo sociálne služby matkám s deťmi v prípade, že sú ohrozené sociálnym vylúčením alebo majú obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky a spôsob života z dôvodu absencie bývania a bezpečia.

2.3.0.1 SOCIÁLNE OHROZENÉ DETI A MLÁDEŽ

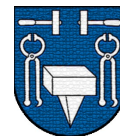
Tejto skupine obyvateľov poskytuje svoje služby Nízkoprahové centrum Jordán v Jelšave. Miestne združenie YMCA Revúca ho prevádzkuje od roku 2011. Nízkoprahové centrum je určené pre deti a mladých s cieľom efektívne a bezpečne vyplniť ich voľný čas. Vďaka nízkoprahovosti centra sa môže každé dieťa a mladý človek zúčastniť ľubovoľnej aktivity. Cieľom zariadenia je prostredníctvom aktivít rozvíjať u detí a mladých ľudí sociálne zručnosti a zabezpečiť im bezpečný priestor, kde sa cítia prijatí. Prebiehajú tu aktivity zamerané umeleckým smerom (spev, výtvarné umenie, divadlo), aktivity preventívneho charakteru (skupinky pre dievčatá, aktivita zameraná na trávenie voľného času bez prítomnosti alkoholu a pod.), aktivity zamerané na rozvoj sociálnych zručností (klub hier), športovo zamerané aktivity ako aj pomoc s prípravou na školskú dochádzku. Okrem toho sú organizované nárazové kultúrne aktivity. Nízkoprahové centrum navštívi počas týždňa cca. 80 klientov. Do Nízkoprahového centra pravidelne dochádza psychologička, ktorá poskytuje odborné poradenstvo. Nízkoprahové centrum spolupracuje s mnohými odborníkmi v oblasti sociálnej práce, pedagogiky a psychológie, ktorí pomáhajú skvalitňovať prácu s klientmi. Ďalej sa Nízkoprahové centrum Jordán venuje rozvoju mladých ľudí prostredníctvom dobrovoľníckeho programu, vďaka ktorému získavajú pocit zodpovednosti a môžu sa aktívne podieľať na rozvoji aktivít, práci s deťmi a mladými ľuďmi. Prostredníctvom školení a supervízií sa centrum snaží rozvíjať kompetencie potrebné práve pri práci s ľuďmi. Nízkoprahové centrum je tiež už niekoľko rokov súčasťou projektu Európska dobrovoľnícka služba a hostí každý rok niekoľko dobrovoľníkov z rôznych krajín Európy. Činnosť Miestneho združenia YMCA Revúca prevádzkujúceho Nízkoprahové centrum Jordán je financovaná z rôznych zdrojov. Prevažnú časť tvoria projekty z rôznych nadácií zamerané na prácu s deťmi a mladými ľuďmi. Menšiu časť tvoria dary od sponzorov a najmenšou časťou je financovanie z vlastných zdrojov. Centrum je otvorené v pondelok až štvrtok od 14:00 do 18:00 hod. a v piatok od 14:00 do 23:00 hod.

2.3.0.1 OBYVATELIA SO SOCIÁLNYMI A SPOLOČENSKÝMI PROBLÉMAMI

Početnú cieľovú skupinu potenciálnych klientov vyžadujúcich si osobitnú pozornosť, analýzu a prístup, tvorí rómska komunita v meste Jelšava. Tá patrí medzi skupiny najviac ohrozené sociálnou exklúziou. Jej sociálnu situáciu už dlhodobo determinuje vysoká miera najmä dlhodobej nezamestnanosti, závislosť na dávkach sociálneho systému, nízka úroveň vzdelania a bývania, nezodpovedný prístup k životu a požívanie návykových látok vo zvýšenej miere. Na území mesta Jelšava žije integrované v bytových domoch na sídliskách a rodinných domoch v rôznych častiach mesta. Tieto rodiny sú lepšie sociálne zabezpečené. Ide o skupinu občanov, ktorí majú ukončené základné, niektorí z nich aj stredoškolské vzdelanie. Ich počet je však veľmi nízky. Skupina 73 Rómov žije aj v osade Kejdák, vzdialenej asi 4 km od mesta. K riešeniu situácie tejto cieľovej skupiny prispel program terénnej sociálnej práce, v rámci ktorej v meste pracujú 2 terénni sociálni pracovníci a 2 terénni pracovníci. Činnosť uvedených pracovníkov je zameraná na podporu a zabezpečenie sociálnej integrácie ohrozených marginalizovaných skupín, na poskytovanie poradenstva v oblasti využívania dávok a príspevkov na zákonom stanovený účel. Na to sa využíva inštitút osobitného príjemcu dávky a ďalšie aktivity súvisiace s riešením nepriaznivej situácie, ktoré slúžia na prevenciu sociálno-patologických javov v rodine a komunite, v ich prirodzenom prostredí. Väčšina terénnych sociálnych pracovníkov pochádza z rómskej komunity a ich kancelária sa nachádza v budove Komunitného centra na Námestí republiky 51. Pre túto skupinu obyvateľstva poskytujú sociálne služby od 1. apríla 2015 aj Komunitné centrum. Od 1. mája 2016 Mesto Jelšava poskytuje pre svojich obyvateľov v súlade s § 24 d zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov registrovanú sociálnu službu v komunitnom centre. Odborné činnosti možno poskytovať ambulantnou sociálnou službou prostredníctvom komunitného centra a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu. Sociálna služba je poskytovaná ambulantnou formou v priestoroch Komunitného centra Jelšava v pracovných dňoch v čase od 08:30 hod. do 11:30 hod. a popoludní v čase od 12:30 hod. do 15:30 hod. V stredu je vyhradený čas pre klientov predpoludním od 9:30 hod. do 11:30 hod. a popoludní od 12:30 hod. do 16:30 hod. Terénna forma sociálnej služby komunitné centrum je poskytovaná v prirodzenom prostredí klientov na celom katastrálnom území mesta Jelšava. Komunitné centrum poskytuje: pomoc pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie klientov formou základného a špecializovaného poradenstva, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pomoc pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí v záujme klienta. Ďalej je poskytovaná pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie, preventívne aktivity a vytvárajú sa podmienky na záujmovú činnosť pre všetky vekové kategórie klientov – obyvateľov mesta Jelšava.

S účinnosťou od 1. januára 2007 minister vnútra Slovenskej republiky schválil zavedenie „Projektu policajných špecialistov pre prácu s komunitami“, kde ide v prvom rade o projekt pre rómsku komunitu. Realizuje sa aj

na Obvodnom oddelení PZ v Jelšave, kde pôsobia dvaja policajní špecialisti. Hlavnou náplňou práce policajtov – špecialistov je riešenie drobných sporov v rómskej komunite, ktoré dosiahnu intenzitu priestupku, dohľad nad verejným poriadkom a cestnou premávkou v dobe začatia a ukončenia vyučovania na školách, pôsobenie na zvyšovanie právneho vedomia členov rómskej komunity a poskytovanie drobných poradenských služieb. Špecialisti sa okrem toho venujú monitorovaniu problematiky ohrozenia detí a mládeže v školách, školských zariadeniach a rómskych komunitách a hľadajú riešenia, ako odstrániť, resp. eliminovať túto problematiku, vykonávajú aktivity v oblasti právnej osvety, prednáškovej činnosti, prevencie kriminality, spolupracujú so zainteresovanými terénnymi sociálnymi pracovníkmi územnej samosprávy, štátnej správy, pracovníkmi mimovládnych organizácií a iných subjektov a v neposlednom rade aj garantujú dodržiavanie základných ľudských práv Rómov zo strany polície.

2.3.0.1 OBČANIA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

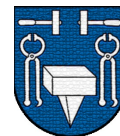
Skupina, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré je buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas vývinu človeka. Z hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do 5 základných kategórií:

- mentálne a psychické postihnutia
- zmyslové postihnutia (zraku, sluchu a reči)
- postihnutia pohybového aparátu
- kombinované postihnutia
- ostatné postihnutia (mnohé majú charakter chronických, tzv. civilizačných ochorení)

Každá z uvedených kategórií postihnutí má rôzne sociálne dôsledky na život človeka, a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti. Občania so zdravotným postihnutím predstavujú významnú skupinu prijímateľov sociálnych služieb. Z hľadiska početnosti je dlhodobo celkový stav kategórie občanov so zdravotným postihnutím relatívne stabilizovaný. V populácii mesta Jelšava predstavujú 4 %, čo v nominálnom vyjadrení v súčasnej komunite mesta predstavuje počet 130 obyvateľov vo všetkých vekových kategóriách.

2.3.0.1 SENIORI

Bývalý Okresný úrad v Rožňave zriadil v Jelšave Zariadenie na dlhodobý pobyt starých občanov v Jelšave v zrekonštruovanej budove bývalých detských jasíel na ul. 9. mája. Správcom uvedeného zariadenia bol Obvodný úrad v Revúcej. V zmysle zákona NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 01. 07. 2002 prešla zriaďovateľská funkcia Zariadenia opatrovateľskej služby v Jelšave na mesto Jelšava. V Zariadení opatrovateľskej služby v Jelšave sa poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu. Vlastníkom budovy je mesto

Jelšava. Sociálna služba v zariadení je poskytovaná celoročnou pobytovou formou na dobu určitú. Kapacita zariadenia je 14 miest. Veková štruktúra obyvateľov zariadenia je od 60 do 90 rokov. V zariadení je poskytovaná pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ubytovanie a stravovanie. Priestorové podmienky zariadenia sú: 5 dvojposteľových izieb, 4 jednoposteľové izby, 2 kúpeľne a WC s bezbariérovým prístupom, 1 spoločenská miestnosť, 2 návštevné miestnosti, kuchyňa, jedáleň, ošetrovňa, kancelária, sklad čistej bielizne, práčovňa, sušiareň, potravinové sklady, kotolňa, dielňa. V areáli budovy je záhrada s dvomi terasami. Zariadenie izieb tvoria postele (10 polohovateľných), nočné stolíky a skrine. Starostlivosť prijímateľom sociálnych služieb zabezpečuje 9 členný personál v zložení: riaditeľka zariadenia, 6 opatrovateliek, 2 kuchárky a pomocný personál. Financovanie zariadenia je zabezpečené zo štátneho rozpočtu, z úhrad za sociálne služby od prijímateľov sociálnych služieb a rozpočtu mesta. V minulosti mesto Jelšava prostredníctvom projektov a vlastného rozpočtu zabezpečilo v zariadení rekonštrukciu kotolne na plynovú, rekonštrukčné práce v kuchyni, práčovni, sušiareni a vybavenie izieb polohovateľnými posteľami, novým nábytkom a výmenu podlahovej krytiny.

Seniori majú k dispozícii aj Klub dôchodcov v Jelšave, ktorý je zariadením sociálnej starostlivosti slúžiacim na záujmovú a kultúrnu činnosť a na udržiavanie fyzickej a psychickej aktivity starších obyvateľov. Členskú základňu tvorí 80 obyvateľov. Bol zriadený mestom Jelšava dňa 01. 01. 1991. Činnosť klubu sa riadi podľa vopred vypracovaného plánu práce, ktorý schvaľuje mestské zastupiteľstvo. Klub organizuje rôzne akcie a mimo nich pravidelné stretávky seniorov.

V nižšie uvedenej tabuľke je prehľad všetkých sociálnych služieb, ktoré mesto Jelšava zabezpečuje buď samo alebo prostredníctvom neverejných poskytovateľov a taktiež zoznam ostatných sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z.

Druh sociálnej služby	Poskytuje	Neposkytuje
Terénna sociálna služba krízovej intervencie – zahŕňa sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov	☒	☐
Nízkoprahové denné centrum Jordán na Mnišanskej 536 poskytujúce aktivity pre deti a mladých ľudí	☒	☐
Integračné centrum	☐	☒
Komunitné centrum na Nám. republiky 51 poskytujúce sociálne poradenstvo, preventívne a záujmové činnosti	☒	☐
Nocľaháreň	☐	☒
Útulok	☐	☒
Domov na polceste	☐	☒
Zariadenie núdzového bývania	☐	☒

Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	☐	☒
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	☐	☒
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti	☐	☒
Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života	☐	☒
Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	☐	☒
Služba včasnej intervencie	☐	☒
Zariadenie podporovaného bývania	☐	☒
Zariadenie pre seniorov	☐	☒
Zariadenie opatrovateľskej služby – poskytuje pobytovú službu pre občanov v dôchodkovom veku, ŤZP alebo v nepriaznivom zdravotnom stave	☒	☐
Rehabilitačné stredisko	☐	☒
Domov sociálnych služieb	☐	☒
Špecializované zariadenie	☐	☒
Denný stacionár	☒	☐
Domáca opatrovateľská služba (ďalej len "opatrovateľská služba")	☒	☐
Prepravná služba - poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.	☒	☐
Sprievodcovská služba a predčitateľská služba	☐	☒
Tlmočnická služba	☐	☒
Sprostredkovanie tlmočnickej služby	☐	☒
Sprostredkovanie osobnej asistencie	☐	☒
Požičiavanie pomôcok	☐	☒
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	☐	☒
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	☐	☒
Odľahčovacia služba	☐	☒

Pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností	☐	☒
Poskytovanie sociálnej služby v dennom centre	☐	☒
Podpora samostatného bývania	☐	☒
Poskytovanie sociálnej služby v jedálni	☐	☒
Poskytovanie sociálnej služby v práčovni	☐	☒
Poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny	☐	☒

2.4 ŠKOLSTVO

Mesto Jelšava je zriaďovateľom Základnej školy s materskou školou v Jelšave. Súčasťou školy s právnou subjektivitou je:

- materská škola
- školský klub detí
- školská jedáleň

Základná škola disponuje prvým a druhým vzdelávacím stupňom t.j. 1 - 9 trieda.

Materská škola sa v súčasnosti sa nachádza v samostatnej budove, mimo sídla Základnej školy, na ulici Jesenského 341. Škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom vo veku od troch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou.

2.5 ZDRAVOTNÍCTVO

V meste sa nachádza zdravotné stredisko, ktoré poskytuje zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov mesta a pridružené okolité obce. V stredisku sa nachádzajú nasledujúce ambulancie:

- všeobecný lekár pre dospelých (2 ambulancie)
- detská lekárka
- gynekologická ambulancia
- zubná ambulancia

V rámci zvyšovania kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti v meste, je zámerom mesta rekonštruovať zdravotné stredisko a vybudovanie centra integrovanej starostlivosti. Mesto s cieľom zlepšovania kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti podalo ŽoNFP „Rekonštrukcia zdravotného strediska Jelšava – zníženie energetickej náročnosti budovy“ realizovaného v rámci výzvy IROP-PO2-SC212-PZ-2018-8, ktorého ciele sú v súlade s platným územným plánom mesta a platným programom rozvoja mesta Jelšava.

2.6 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je základným analytickým nástrojom, ktorý slúži na zhodnotenie súčasného stavu riešeného územia.

Výsledná SWOT analýza			
Silné stránky		Slabé stránky	
» Záujem komunity mesta a jej oficiálnych zložiek o rozvoj sociálnej oblasti a vôľa riešiť problémy skupín ohrozených sociálnym vylúčením	5	» Nárast poproduktívneho obyvateľstva (seniorov)	5
» Vlastná legislatívna činnosť samosprávnych orgánov umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych služieb podľa špecifických potrieb podmienok komunity	5	» Značný výskyt sociálno-patologických javov (alkoholizmus, drogoví díleri, sociálny parazitizmus a pod.) v komunite	5
» Zariadenie opatrovateľskej služby	5	» Nedostatok vlastných finančných zdrojov na rozvoj sociálnych služieb	5
» Zabezpečená terénna opatrovateľská služba prostredníctvom NANNY, n. o.	5	» Spoločenské predsudky voči osobám postihnutým sociálne patologickými javmi	5
» Poskytovanie terénnej sociálnej služby	5	» Vysoká chorobnosť obyvateľstva	5
» Poskytovanie prepravnej služby	5	» Nedostatok pracovných príležitostí na trhu práce pre znevýhodnené sociálne skupiny	5
» Komunitné centrum	5		
» Klub dôchodcov	5		
Príležitosti		Ohrozenia	
» Využitie externých zdrojov financovania (štátne fondy, EŠIF, granty, podpora podnikateľských, subjektov) na rozvoj sociálnych služieb	5	» Nárast počtu obyvateľov odkázaných na sociálne služby	5
» Využitie podpory projektov prostredníctvom Akčného plánu pre okres Revúca	5	» Postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných	5

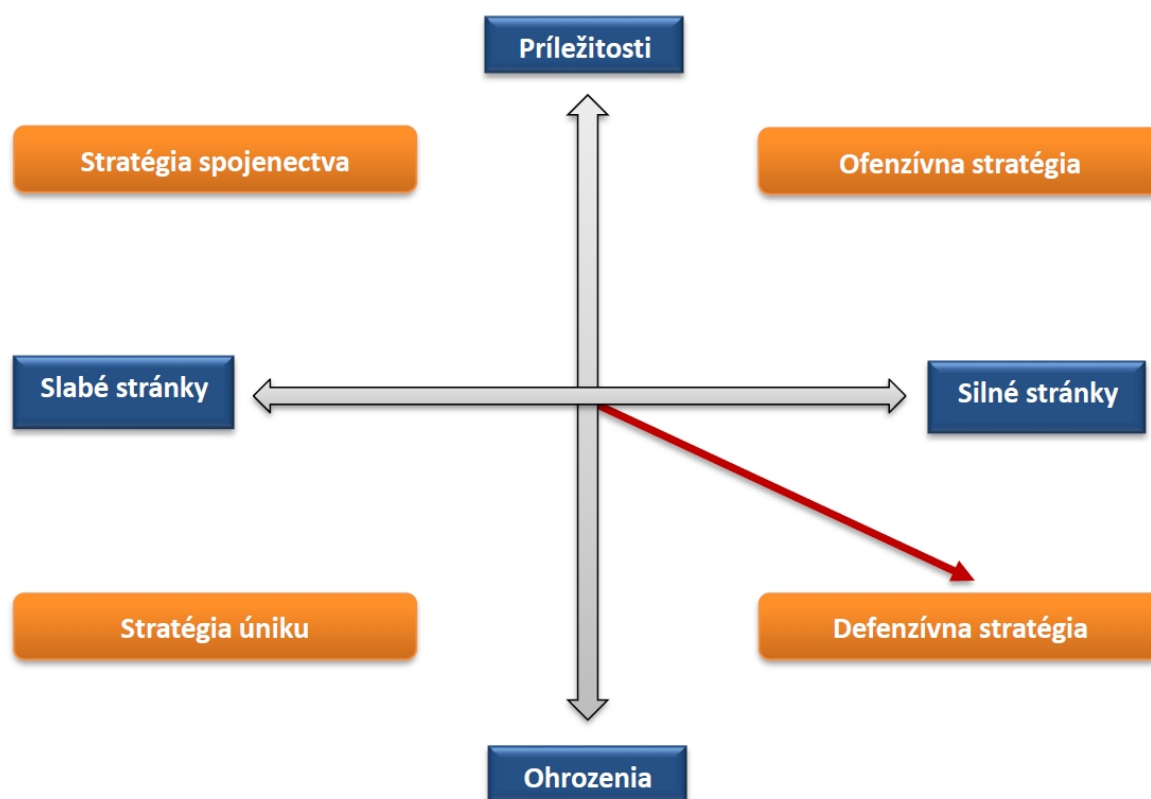

		príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám komunity	
» Systémovejšie využitie existujúcich možností obecných masmédií pre propagáciu a informovanie o dianí v komunite	5	» Nedostatok ľudí, ktorí majú záujem pracovať v oblasti sociálnych služieb	5

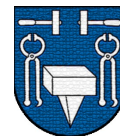
2.6.1 TYP VÝSLEDNEJ STRATÉGIE

Na základe hodnôt z tejto tabuľky bolo možné určiť typ výslednej stratégie. Zatiaľ čo rozdiel silných a slabých stránok vyšiel $40 - 30 = 10$, rozdiel príležitostí a ohrození bol $15 - 15 = 0$, čo spoločne udáva defenzívny typ stratégie.

Ide o typ stratégie, ktorý je zvolený pri prevahe silných stránok a ohrození. Defenzívna stratégia je charakteristická pre dobre zabezpečené riešené územie, ktoré sa však nachádza v nepriaznivom prostredí. Defenzívna stratégia chráni získanú pozíciu riešeného územia.

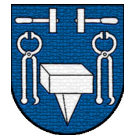

Zo zhrnutia a porovnania pôsobiacich faktorov SWOT analýzy je zrejmé, že existuje nerovnováha v pomere počtu a rozsahu silných stránok k prvkom a javom, ktoré pôsobia ako slabé stránky. Slabé stránky a ohrozenia prevažujú nad silnými stránkami a príležitosťami.

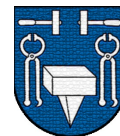
V prípade, že by sa takto zmonitorované a identifikované deficity neriešili a tento stav by v komunite mesta dlhodobo pretrvával, mohli by nastať tieto sociálno-ekonomické prejavy:

- Nárast sociálno-patologických javov v komunite
- Vznik a nárast sociálneho napätia destabilizujúceho situáciu a vzťahy v komunite mesta
- Pokles súčasnej úrovne už poskytovaných sociálnych služieb, ako aj riziko nemožnosti realizovania zákonných nárokov občanov v oblasti sociálnych služieb v potrebnom rozsahu
- Rozpor medzi mierou finančných a materiálnych vstupov vynaložených na oblasť sociálnych služieb a mierou a kvalitou jej výstupov pre prijímateľov cieľových skupín obyvateľov komunity mesta
- Pokles alebo strata dôvery v oficiálne orgány a inštitúcie komunity a ich schopnosti riešiť vzniknuté problémy v sociálnej oblasti
- Prehlbovanie závislosti komunity mesta a jej obyvateľov v oblasti sociálnych služieb od iných systémov a subjektov stojacich mimo jej teritoriálny rámec.

STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje rozvojovú stratégiu sociálnej oblasti, ktorá je jednou z hlavných častí komunitného plánu. Na samotnom vrchu rozvojovej stratégie sa nachádza vízia - uvádza želaný stav, ktorý sa bude Mesto Jelšava snažiť dlhodobo dosahovať. Na víziu nadväzujú jednotlivé ciele, priority, opatrenia a aktivity.

3.1 VÍZIA

„Jelšava, obec, ktorej záleží na kvalite života svojich obyvateľov“

3.2 HIERARCHICKÁ ŠTRUKTÚRA

Projektový zámer Monitorovanie Mapa aktivít

1. POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBYVATEĽOM ODKÁZANÝM NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY

1.1 Sociálne služby orientované pre seniorov a zdravotne postihnutých

- 1.1.1 Zariadenie opatrovateľskej služby
 - 1.1.1.1 Prevádzka zariadenia opatrovateľskej služby
- 1.1.2 Opatrovateľská služba
 - 1.1.2.1 Zazmluvnenie terénnych opatrovateľiek
- 1.1.3 Prepravná služba
 - 1.1.3.1 Poskytovanie prepravnej služby

1.2 Vytvorenie zariadení sociálnych služieb

- 1.2.1 Zariadenie núdzového bývania
 - 1.2.1.1 Zriadenie zariadenia núdzového bývania

1.3 Zdravotná starostlivosť

- 1.3.1 Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti
 - 1.3.1.1 Rekonštrukcia zdravotného strediska Jelšava – zníženie energetickej náročnosti budovy

1.4 Sociálne služby orientované pre sociálne vylúčené komunity

- 1.4.1 Terénna sociálna práca
 - 1.4.1.1 Zvyšovanie kvality poskytovanej terénnej sociálnej práce
- 1.4.2 Komunitné centrum
 - 1.4.2.1 Prevádzka komunitného centra

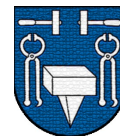
3.3 OPIS AKTIVÍT/PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE Č. 1

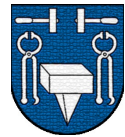
Názov projektu	Zriadenie zariadenia núdzového bývania
Garant	Mesto Jelšava
Kontaktná osoba garanta	
Partneri garanta	Evanjelická cirkev augsburského vyznania
Realizátor	
Začatie a ukončenie projektu	2018 až 2022
Stav projektu pred realizáciou	
Cieľ projektu	
Výstupy	
Používatelia	Zameranie zariadenia prevažne na týrané matky s deťmi.
Indikátory monitoringu	
Predpokladané finančné náklady	
Zdroje financovania	
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	Zariadenie bude lokalizované v budove bývalého Evanjelického lýcea

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE Č. 2

Názov projektu	Rekonštrukcia zdravotného strediska Jelšava – zníženie energetickej náročnosti budovy
Garant	Mesto Jelšava
Kontaktná osoba garanta	
Partneri garanta	
Realizátor	
Začatie a ukončenie projektu	2018 až 2020
Stav projektu pred realizáciou	

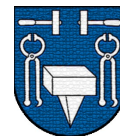

Cieľ projektu	Ciele projektu sú v súlade s platným územným plánom mesta a platným programom rozvoja mesta,
Výstupy	Výstupom projektu je rekonštrukcia budovy a znížená energetická náročnosť budovy
Používatelia	
Indikátory monitoringu	
Predpokladané finančné náklady	
Zdroje financovania	
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	Projekt bude realizovaný z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu v rámci výzvy IROP-PO2-SC212-PZ-2018-8

REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť popisuje riadiaci, výkonný orgán a pracovnú skupinu, ktorá bola zriadená v rámci prvotnej tvorby Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Jelšava. Zároveň sú tu uvedené informácie o význame a časovom horizonte najbližšieho monitorovania a hodnotenia dokumentu.

4.1 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

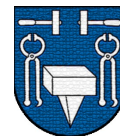
Riadiacim orgánom v procese komunitného plánovania je Zastupiteľstvo mesta Jelšava spolu s Komisiou sociálnou, zdravotnou a bytovou. Výkonným orgánom je Oddelenie sociálnych vecí a školstva Mestského úradu Jelšava spolu s poskytovateľmi (verejnými a neverejnými). V rámci prvotného spracovania komunitného plánu zriadilo mesto Jelšava pracovnú komisiu zloženú so 7 členov: 1 zástupca za mesto, 2 zástupcovia Komunitného centra Jelšava, 1 terénny sociálny pracovník, 1 člen Zariadenia opatrovateľskej služby, 1 člen YMCA Revúca a predsedníčka miestnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska a Klubu dôchodcov.

Proces monitorovania a hodnotenia je dôležitou súčasťou realizácie projektových zámerov (aktivít), ktoré boli zadefinované v rámci rozvojovej stratégie komunitného plánu. Pomáha zistiť, či sa dodržiava stanovený plán a odhaľuje príp. chyby a riziká, ktoré môžu nastať pri jeho realizácii. Ak sa odhalia počas tohto procesu, nemusia v konečnom dôsledku predstavovať žiadny problém. Prvé hodnotenie komunitného plánu začína po jeho dokončení a zverejnení na stránke mesta (www.jelsava.sk) a mestskom úrade, kedy má verejnosť možnosť pripomienkovania hotového dokumentu. Po pripomienkach verejnosti, z ktorých boli do úvahy brané tie relevantné, bol dokument schválený mestským zastupiteľstvom.

Následne je vhodné vyhodnocovať aktuálny stav poskytovaných sociálnych služieb minimálne raz ročne. Prvýkrát po schválení dokumentu sa odporúča v júli 2019. V rámci monitorovania a hodnotenia súčasného stavu je potrebné sledovať najmä aktuálnu využívanosť jednotlivých poskytovaných služieb, aby mohli byť podľa potreby upravené kapacity, príp. rozšírená sieť aktuálne poskytovaných sociálnych služieb.

ZÁVER

5.1 ZHRNUTIE DOSIAHNUTÝCH VÝSLEDKOV

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Jelšava je výsledkom spolupráce objednávateľa (mesto Jelšava), poskytovateľov sociálnych služieb a obyvateľov, ktorí sú prijímateľmi sociálnych služieb. Komunitné plánovanie sociálnych služieb je dlhodobý a neustále sa rozvíjajúci proces. Je to metóda, prostredníctvom ktorej je možné na úrovni mesta naplánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali potrebám jeho obyvateľov. Po spracovaní a schválení by komunitný plán určite nemal zostať len papierovým dokumentom, ktorý zostane nevyužitým materiálom na mestskom úrade.

Spracovanie a schválenie je len prvou etapou, po ktorej začína proces plnenia jednotlivých aktivít. Počas obdobia platnosti dokumentu je dôležité sledovať a vyhodnocovať realizačné procesy, zapracovávať do dokumentu vývojové zmeny (legislatívne, ekonomické, demografické a iné) v komunite, regióne i celej spoločnosti.

Mesto Jelšava má dokument spracovaný vo webovom portáli E-PRO, ktorý je unikátnym systémom na strategické dokumenty, medzi ktoré komunitný plán určite patrí. Vedenie mesta tým dáva najavo, že mu na komunitnom pláne záleží a pristupuje k jeho ďalšiemu využitiu zodpovedne. Vďaka portálu E-PRO bude mať samospráva k dokumentu prístup aj v inej ako klasickej pdf podobe. Po prihlásení do portálu budú môcť vybrané osoby sledovať a priamo aktualizovať tie údaje, ktoré si to budú vyžadovať a E-PRO im pri tom ušetrí množstvo času, ktoré by inak strávili nutnými manuálnymi procesmi (napr. tvorbou monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré E-PRO umožňuje vytvoriť jediným klikom).

Komunitný plán sociálnych služieb budeme každoročne vyhodnocovať a priebežne reagovať na legislatívne zmeny, finančné, personálne, materiálové a iné možnosti samosprávy, pričom na zreteli je potrebné mať vždy aktuálne potreby obyvateľov obce. Na záver sa patrí poďakovať všetkým obyvateľom mesta, respondentom v dotazníkovom prieskume a členom pracovnej skupiny, ktorí sa podieľali na procese tvorby komunitného plánu. Veľmi si vážime všetky podnety a pripomienky. Našou snahou je, aby sa komunitné plánovanie sociálnych služieb stalo trvalou súčasťou plánovacej praxe a prispelo k rozvoju a skvalitneniu života obyvateľov Jelšavy.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Jelšava bude zverejnený aj medzi publikovanými dokumentmi na stránke www.obce-pro.sk